

Verslag Jaarvergadering zaterdag 27 juni 2015

Voorzitter: Joke Vos

Notulist: Elsbeth Ronner

Locatie: De Kazerne te Eindhoven

1. Opening

Joke Vos opent de vergadering. Ze heet iedereen welkom en ze is blij dat degenen die gekomen zijn, de moeite hebben genomen naar Eindhoven te reizen. Ze geeft een toelichting op het programma. Verder deelt ze mee dat Mathias Lehner (bestuurslid) en Jurriaan van Stigt (hoofdredacteur Forum) zich laten excuseren, omdat ze niet aanwezig kunnen zijn bij de vergadering.

Ze staat ook even stil bij de leden, die we in het afgelopen jaar zijn verloren: Heike Löhman, Corinne Bouwers, Hans Tupker en in 2014 Hans Davidson.

Joke geeft aan dat 2014 een lastig jaar was voor AetA. Het aantal leden is teruggelopen tot 350 stuks. Op zich zijn het nog wel veel leden, maar de jaarlijkse inkomsten lopen flink terug. Ook zijn er niet zoveel leden actief, hoewel dat eigenlijk al heel lang het geval is.

Het bestuur denkt erover om weer een enquête te houden, net als zes jaar geleden, waarin leden naar hun mening wordt gevraagd naar wat ze waardevol vinden aan AetA, de bestemmingen van de excursies, of ze suggesties hebben, etc. AetA wil opnieuw enthousiasme voor de vereniging genereren tijdens het lustrum. Het lustrumfeest is een mooie gelegenheid om ook nieuwe mensen te introduceren bij de vereniging.

Tijdens het lustrum worden verschillende activiteiten georganiseerd. Vooral uiteraard de lustrumdag op 26 september. De lustrumdag staat in het teken van vakmanschap en start in Artis met een middagprogramma van compacte lezingen. Voor de pauze is het thema het bouwen voor en door dieren. Na de pauze gaat het over kruisbestuivingen met andere disciplines. Hierbij komen onderwerpen als de relatie tussen architectuur en literatuur en architectuur en licht aan bod.

Ook is een schetsweekend georganiseerd op 5 en 6 september met professionele begeleiding. En in het laatste kwartaal volgt een filmcursus, verdeeld over een aantal avonden. Beide cursussen verbreden en verrijken het instrumentarium van de ontwerper.

AetA bestaat nu 160 jaar. We willen actiever nieuwe leden aantrekken en als altijd is het daarbij ook van belang de de vereniging te verjongen. Nieuwe leden dienen vakmatig met de ontwerpkant van ruimtelijke ontwerpen te maken te hebben. Voor aanmeldingen graag mailen naar Elsbeth: [elsbeth\[at\]lrvh.nl](mailto:elsbeth[at]lrvh.nl).

2. Verslag 2014 vaststellen

Geen van de aanwezigen heeft het verslag van de vergadering van 2014 gelezen, maar het is bij deze vastgesteld.

3. Verslag activiteiten 2014

Eerste echte jaarvergadering van Elsbeth Ronner als bestuurslid. Ze vond het een spannende tijd, en is van plan na dit jaar geen beginnersfouten meer te maken. Waar ze niet van op de hoogte was, is dat ze als secretaris na de excursies de foto's moest verzamelen van de leden voor het jaarlijkse overzicht. Dat zal ze alsnog doen. Het verslag door Elsbeth:

2014 begon goed met een **nieuwjaarsbijeenkomst in Den Bosch op 19 januari**, georganiseerd door ons bestuurslid Harrie van Helmond. De dag startte in het Stedelijk Museum van Den Bosch waar we een toelichting op het gebouw kregen van Janneke Bierman en de nieuwe leden zich voorstelden. Daarna maakten we een wandeling door de stad en bezochten we onder meer project 125 van Hilberink Bosch, en het project de Spookknoop met toelichting van Marius van den Wildenberg. We eindigden het begin van het jaar goed met een borrel bij de Verkadefabriek.

Op **8 februari** organiseerden Geert Bosch en Harrie van Helmond een VillAetA naar de **Bossche School**. Het

programma zat overvol met projecten. Bezocht zijn eerst het gemeentehuis van Someren en de Heilige Kruisvinding te Odilliapeel van Jan de Jong. Daarna werd de route vervolgd naar Grave, o.a. het Graafs museum en meer werk in het centrum van het dorp. Andere projecten die werden gezien, waren het eigen woonhuis van Jan de Jong en het St. Janslyceum en het Carolushof van Nico van der Laan, de neef van Dom Hans van der Laan.

Eindhoven is populair bij AetA. Ook in 2014 bezochten we de stad. De leden van AetA waren toen uitgenodigd om naar de ontwerpen van **diederendIrrix in Eindhoven** te komen kijken op **12 april**. Eerst op het terrein van de TU het Ketelhuis Ceres, als tussenstop ook het MetaForum van Ector Hoogstad Architecten. Daarna volgde Vertigo, het bekende faculteitsgebouw van Bouwkunde. Daarna werd in de stad het cultureel jongerencentrum Dynamo aangedaan. Op de route volgden stadsvilla's en woningcomplex Central en het Gebouw Anton op het Strijp-S terrein met een bezoek aan het appartement van Lieke van Hooijdonk. De dag werd besloten met een bezoek aan de Campus Internationale School, woningbouw Volta en Galvani in Woensel-West van Geurst en Schulze en de woningbouw op Strijp-R, waar we de dag afsloten in het complex van Piet Hein Eek.

Grote gebouwen en civiele werken worden bekeken tijdens de excursie **Industrieel Rotterdam op 9 mei**. Organisatie deed Madeleine Steigenga. In de havengebieden zagen we niet alleen gebouwen. De start van de dag was een bezoek aan het Dakpark aan de Vierhavenstraat, een enorme winkelstrip met daarboven een park. Verder grote bruggen, zoals de Botlekbrug van Quist Wintermans, de route van de A15, de Maasvlakte en Port City 2 van Benthem en Crouwel. Een fijn staaltje architectuur al met al.

Van **23 tot en met 25 mei** hebben de leden uitgewaaid op de **Wadden**. Onder de bezielende leiding van Harrie en Eugène Franken zijn Texel en Vlieland bezocht. Ik was er helaas niet zelf bij, maar de foto's in het fotoverslag zien er echt jaloersmakend uit. Er zijn op de fiets architectonische pareltjes bewonderd op Texel zoals vakantiehuisen van Concrete en van Benthem Crouwel, uiteraard het Museum Kaap Skil van Mecanoo, maar er is ook heerlijk genoten van het weer. Ook Vlieland is aangedaan en hier zijn onder andere het Waterfiltergebouw van Eerde Schippers van Inbo en meer vakantiehuisen, nu van Bonnema en TWA architecten, bezocht tijdens een flinke wandeling.

Op een heerlijke zomerdag op **28 juni** hebben we eerst de formaliteiten van de **jaarvergadering 2014** volbracht in Amsterdam in een kleine donkere zaal van de IJ-kantine. We kregen daarna een presentatie van **Kathrin Hanf** van Search architecten over de Marina waarna we een wandeling omheen maakten. Onze route vervolgden we in de bruisende noordkant van de stad Amsterdam langs de zelfbouwkavels aan de Klaprozenweg in Buiksloterham. Hier zagen we drie woningen, waaronder het ontwerp van Architectuur Maken van ons lid Nina Aalbers. De gemoedelijke dag beëindigden we met een rondleiding en borrel op het project De Ceuvel, net een week open. De Ceuvel is een oude scheepswerf waar woonboten op de kant gehesen zijn en nu een broedplaats zijn voor duurzame en creatieve bedrijven.

Hierop volgde een buitenlandexcursie naar Scandinavië. Bijna te veel om op te noemen, maar een korte blik op de excursie naar de **Nordics / Oslo-Stockholm van 12 t/m 15 september** laat ons zien dat onder de bezielende leiding van Mathias en Betty Aarts een prachtige excursie is georganiseerd naar onder meer de Holmenkollen Skischans, Villa Stenersen van Arne Korsmo, De Opera van Snøhetta, de Oslo Cityhal, het hoofdkantoor van de Deense Nationale Bank, en deze Riksbank van Peter Celtic, et cetera. In het verslag wordt aangegeven dat er eigenlijk nog een keer een Nordics moet worden georganiseerd om alle andere gebouwen te bekijken. Wie dient zich aan?

In het najaar, **op 4 oktober**, trokken we erop uit om gebouwen te bekijken binnen het thema **Hout**. Startend bij Rotterdam Centraal vertelde Marcel Blom het verhaal over de houten bekleding aan de binnenzijde van de kap en de houten spanten die de overkapping van de perrons dragen. Daarna liepen we naar de Karel Doorman waar we de houten opbouw op het voormalige Ter Meulen bekeken. Vervolgens gingen we naar het tuinpaviljoen van Paul van de Heuvel in Rijsbergen. Hij experimenteerde met een nieuw

soort materiaal, honingraatplaat in een epoxy voor zijn meditatiepaviljoen. Verrassend was het hoofdkantoor van Van Helvoirt hoveniers door Equipe architecten. Energieneutraal, en alles tot op het detail uitgewerkt en binnen een strak budget ontworpen. De dag besloten we met twee bruggen in Bergen op Zoom van het bureau RO&AD, één die in het water ligt en een andere die lichtjes op het water leunt.

Van de excursie uit de reeks **Prototypes: Wonen in eigen werk in Amsterdam** op **22 november** heeft Ossip van Duivenbode mooie foto's genomen die ook in de Forum opgenomen zijn. Uiteraard wederom georganiseerd door Edward Schuurmans en Paul Vlok. Helaas was de excursie overboekt, maar de gelukkigen hebben de woningen van Sjoerd Soeters, Ria Smit, Pieter Weijnen, het huis van ANA, Villa Vlier en Herman Prast gezien. Ook is het huis van onze geliefde Heike Löhman bezocht, die ons welkom heette met thee en koekjes.

Nog zo'n reis om jaloers op te zijn: de grote reis ging afgelopen jaar naar **Sri Lanka** van **8 tot en met 22 november**. Georganiseerd door Aryan Sikkema samen met Menno Ongering en Joke Lanphen werd er gereisd langs gebouwen van Geoffrey Bawa en bijvoorbeeld ook het SOS Children Village van Anjalendran. Ook ging de reis langs exotische plekken als Sigirya, Polonaruwa en Anuradnapura. Hier een huis waarvan ik geen idee heb van wie het was, en het huis van Anjalendran. Het zou natuurlijk fijn zijn als er bij elk excursieverslag een kaartje zou zitten, zodat mensen in de toekomst de reizen kunnen overdoen!

En er was een aflevering van Het Gesprek: **Internationale Bauaustellungen** als motor voor stedelijke kwaliteit? Georganiseerd door Mathias met internationale gasten als Carl Zillich, curator van IBA Heidelberg 2022, Frederique van Andel, onderzoeker naar bouwexposities aan de TU Delft en vele anderen. Het was een hele levendige avond met geïnteresseerde aanwezigen en open, dynamische gesprekken.

Tot slot zijn er maar liefst drie **Forums** gemaakt:

Forum 5 over Werken aan andermans werk, Forum 06 Horizon en Forum 07 Andere gedachten. Uiteraard hebben jullie deze allemaal in de brievenbus gehad, dus ik hoop dat jullie deze uitgebreid bestudeerd hebben!

4. Financiën 2014

René van der Maten presenteert de jaarcijfers. Hij geeft aan dat de balans van 2014 bijna hetzelfde is als begroot door Diederik van Dam (de voormalige penningmeester). Het (al begrote) verlies zit in de reservering van €10.000,- voor het lustrum. In 2014 is de tweede reservering van €10.000,- voor het lustrum gemaakt. De derde en laatste reservering voor het lustrum staat op de begroting van 2015. Ook in dit jaar zal een boekhoudkundig verlies worden gemaakt.

Een heikel punt is de terugloop in inkomsten die AetA nodig heeft om haar activiteiten te blijven organiseren. De terugloop is te wijten aan de vermindering van het aantal leden. Hierdoor ontvangt AetA minder contributie. Dit betekent dat het lastig is om de begroting voor 2015 sluitend te krijgen.

René toont de winst- en verliesrekening van 2014 naast de prognoses van 2015. Te zien is dat er teruggeschaald moet worden van €40.000,- naar €35.000,- om structureel verlies te voorkomen.

Het bestuur moet nu nadenken over uitgaven en bezuinigingen om de begroting weer op orde te krijgen. Alle posten worden tegen het licht gehouden. Zo zoekt het bestuur naar een andere, goedkopere accountant. De grootste post is echter Forum. Eerst waren de uitgaven van Forum 40% van het totale budget van AetA. Nu is dat voor een aantal jaar in de meerjarenbegroting op 50% gezet. Nu de inkomsten teruglopen, wordt dit percentage hoger als niet ook de begroting van Forum wordt aangepast. René heeft inmiddels contact gehad met Jurriaan, die heeft laten weten dat hij het niet eens is met bezuinigingen. Ook het bestuur is niet gelukkig met de situatie, maar het is belangrijk de discussie te openen en met de leden te overleggen over mogelijke oplossingen.

Reacties van de aanwezige leden:

Madeleine Steigenga: Het ledenaantal van AetA was lang 300, dus zij maakt zich niet veel zorgen over de verkleining van het aantal. Tijdens het bestuurslidmaatschap van Henk Döll is de vereniging naar tussen de 350-400 leden gegaan. Jurriaan heeft Forum nieuw leven ingeblazen. Het zou niet goed zijn voor de sfeer in de redactie om nu te korten op het afgesproken bedrag. Ze stelt ook voor om het jaargeld te verhogen met €10,-. Ze hecht er veel waarde aan dat het blad gemaakt wordt.

Marina Roosebeek: Zij geeft aan dat het vervelend is dat de uitspraak van het bestuur een schot voor de boeg is en niet eerst met de redactie van Forum is besproken. De financiële gegevens waren niet op tijd paraat en wellicht zijn er ook andere punten om op te bezuinigen. René reageert, dat hij al een aantal keer geprobeerd om een afspraak met Jurriaan van Stigt te maken, maar dat dat om verschillende wederzijdse redenen helaas nog niet gelukt is.

Niek van Vugt: Voor de leden die niet meer bij de activiteiten kunnen zijn, is Forum juist een houvast en een verbinding met AetA. De bezuinigingen moeten ergens anders vandaan komen.

Reactie van Joke: Het bestuur erkent dat het onprettig is dat er nog geen echt gesprek is geweest met de Forum-redactie, maar ze hecht eraan, dat het gesprek van beide kanten open zal worden gevoerd. Ze benadrukt de waardering van het bestuur voor de inzet van de redactie en de uitgegeven Forums.

Katrijn van de Vrande: Veel nieuwe, vaak jongere leden zijn minder gehecht aan Forum. Het zou goed zijn om de discussie niet emotioneel te voeren, zodat er meer ruimte ontstaat.

Reactie van Joke: Hoe de leden van AetA het tijdschrift Forum ervaren kan misschien ook via de enquête onderzocht worden. Op die manier kunnen ook de niet aanwezige leden een reactie op de discussie geven.

Madeleine: Forum draagt bij aan het charisma van de vereniging. AetA moet niet alleen een reisclubje zijn, maar een mooie mix blijven van discussies, Forum en excursies.

Katrijn: Dan zou het mooi zijn om ook meer van de geschiedenis in Forum te zien.

Aryan Sikkema: Er worden wel oude stukken gepresenteerd in de Forum, maar deze zijn niet of nauwelijks leesbaar. En de vraag is ook of Forum echt op papier moet worden afgedrukt. De tijden zijn veranderd en wellicht is digitaal voldoende. Wel moet het mogelijk zijn bepaalde artikelen te downloaden die waardevol blijken.

Marina: Het is zeker een mogelijkheid om te onderzoeken of Forum digitaal verspreid kan worden. Forum is er al mee bezig met de opzet van een format voor ePub.

Niek van Vugt: Het is belangrijk om de kosten in verhouding tot de moeite in ogenschouw te nemen. De moeite voor het tot stand brengen van het magazine is groot.

Joris Deur: Eerder is aangegeven dat er een tijdelijke budgetverhoging van 40 naar 50% is bedacht, het moet dan ook mogelijk zijn om te praten over het teruggaan naar 40%, als de inkomsten verminderen.

De kascommissie bestaande uit Rens Schulze en Adriaan Mout is niet aanwezig. Wel hebben ze een uitgebreide email verstuurd naar het bestuur, die René gedeeltelijk voorleest. Ze geven aan dat de stukken te laat zijn ontvangen. René legt uit, dat de reden hiervoor is, dat de organisatie achter de schermen veranderd is. Monique gaf in eerste instantie aan met de administratieve werkzaamheden op te houden en de accountant kwam erg laat met de cijfers. De kascommissie verleent wel décharge. Zij zien niet direct een reden tot zorg over het tekort. Dit wordt per jaar minder, en de reserves van de vereniging zijn voldoende groot. Wel is het dalend aantal leden zorgelijk en als gevolg daarvan de teruglopende inkomsten. De

kascommissie geeft aan dat het jammer zal zijn om op Forum te korten.

Reactie van Joke: het bestuur denkt er ook aan om de contributie te verhogen. Dat is al 8 jaar niet gebeurd.

5. Geplande excursie binnen/ en buitenland

Vanwege de bestuurswisseling (zie punt 8) beheert Harrie nu tijdelijk zowel de portefeuille Binnenlandse als Buitenlandse Excursies. De komende excursies van AetA zijn de volgende:

Binnenland: **3 oktober Prototypes**, georganiseerd door Edward Schuurmans en Paul Vlok, **7 november VillaAetA** naar het werk van **Neutelings Riedijk**, georganiseerd door Eric Thijssen. In het najaar zal er geen buitenland excursie worden georganiseerd vanwege de vele activiteiten omtrent het lustrum.

Voor **2016** zijn de volgende activiteiten bedacht:

Binnenland: Wederopbouwergoed in Velsen, georganiseerd door René, Bergen (NH), ook René, Broedplaatsen, Bruggen, Sittard/Venlo en CPO of bouwgroepen.

Buitenland: Een Franse stad door Ingrid Petit, Slovenië in het voorjaar 2016, georganiseerd door Wijnand Looise en Madeleine Steigenga en Budapest in het najaar 2016, georganiseerd door Roeland Dreissen.

6. Forum

Joke geeft een korte samenvatting van Forum. Er worden dit jaar drie Forums uitgegeven. De formule om steeds andere AetA-ers te benaderen voor het schrijven van een artikel werkt goed. Er is veel interesse voor en zo raken veel leden bij Forum betrokken.

Dit jaar is een bijzonder jaar. Er zal een lustrumeditie worden gemaakt. Forum wordt doorgaans vanuit de tekst opgezet, dat is in de lustrumeditie juist vanuit beeld. Er is een gastredactie aangetrokken, die bestaat uit Marius Grootveld en Jantje Engels. Een deel van de inzendingen is van de hand van internationale bureaus. Marina Roosenbeek vult aan, dat hoe het tijdschrift eruit komt te zien nog een verrassing is. De redactieraad ondersteunt Marius en Jantje in de productie van het tijdschrift. In december 2015 wordt weer een normale editie uitgegeven.

7. Website

Elsbeth geeft een toelichting op de website. Er zijn geen grote veranderingen doorgevoerd op de website. Wel kan AetA nu ook via Twitter worden gevonden via #AetA_NL.

8. Bestuurswisseling

Joke licht de veranderingen binnen het bestuur toe. Martijn van der Mark heeft afscheid genomen van AetA, o.a. wegens te drukke werkzaamheden. Hij is vandaag niet aanwezig. Hij heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan een tekening van Joost Swarte. Joke vertelt het volgende over Martijn: Martijn is in 2010 bij het bestuur van AetA gekomen in de plaats van Jurriaan die Forum ging oppakken. Hij heeft vanaf het begin de portefeuille Website behartigd, later omgedoopt tot Communicatie. Hij heeft in overleg met Jurriaan voortvarend de vernieuwing van de website geregeld. De vertaalslag van de oude website naar de nieuwe bracht een behoorlijke optimalisatie met zich mee waardoor deze gebruiksvriendelijker en goedkoper werd.

Martijn was in het bestuur analytisch zeer scherp. Zijn zorgvuldigheid en grondige aanpak van de website en zijn adequate en snelle reacties bij de vele aanvullingen en wijzigingen heeft het bestuur zeer gewaardeerd.

Toen Martijn vertrok wilde Mathias graag de portefeuille Communicatie overnemen. Zodoende kwam de portefeuille Buitenlandse Excursies vrij. Harrie heeft dit een half jaar waargenomen, naast Binnenlandse Excursies. Paul Vlok is als nieuw bestuurslid gevraagd. Omdat Binnenlandse Excursies beter bij hem past, neemt hij die portefeuille over van Harrie. Buitenlandse Excursies blijft onder Harrie vallen.

Paul Vlok stelt zichzelf voor, waarna de aanwezige leden akkoord geven op zijn functie als bestuurslid Binnenlandse Excursies. Paul Vlok vertelt over zijn link met AetA. Hij heeft eerder twee Prototype-excursies georganiseerd samen met Edward Schuurmans, die eerder zijn student was. Ook Martijn van der Mark was student bij hem. Rens Schulze was zijn eerste werkgever en Aryan Sikkema zijn afstudeerbegeleider.

Paul heeft onder andere bij De Architectengroep gewerkt aan het ontwerp van de V&D en de Bijenkorf in Maastricht. Zijn carrière startte hij vrij klassiek met grote woningbouwprojecten, zoals een blok op IJburg en eentje in Leidsche Rijn, ook bij De Architectengroep.

Vervolgens is Paul meer gaan lesgeven en heeft hij samen met een partner een bedrijf opgezet: Architour. Met Architour organiseert hij voor professionals en leken excursies langs Nederlands architectonische verworvenheden. Dit werk sluit aan bij de portefeuille die hij nu gaat bekleden binnen AetA.

9. Rondvraag en sluiting

De vergadering besluit met de rondvraag. Geen van de aanwezige leden heeft een vraag. Joke geeft aan dat er nog geen nieuwe kascommissie is benoemd. Rens Schulze wil het nog één extra (derde) jaar doen. Noud de Vreeze stelt zich beschikbaar voor volgend jaar, waarvoor dank.

Joke sluit de vergadering.